

INSTITUT PRO SROVNÁVACÍ POLITOLOGICKÝ VÝZKUM

Výroční zpráva o činnosti za rok 2005

Institut pro srovnávací politologický výzkum
Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

ředitel: prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D.

sídlo:
Joštova 10
602 00 Brno
Česká republika

Tel: +420 549 49 4235
Fax: +420 549 49 1920

Mail:
ispo@fss.muni.cz

Internet:
www.ispo.fss.muni.cz

Obsah

1. Cíl a badatelský instrumentář ISPO	4
2. Struktura a vnitřní členění ISPO	5
2.1. Pracovní skupina I: Politiky	6
2.2. Pracovní skupina II: Strany	6
2.3. Pracovní skupina III: Organizované zájmy a sociální hnutí	7
2.4. Pracovní skupina IV: Volby	8
3. Výsledky bádání – rok 2005	9
3.1. Pracovní semináře ISPO	9
3.1.2. ISPO na konferencích	10
3.2. Publikační činnost	11
3.2.1. Knižní publikace	11
3.2.2. Časopisecké publikace	12
3.3. Výsledky interního auditu Masarykovy univerzity pro rok 2005	12
4. Pedagogická činnost ISPO	14
5. Mezinárodní spolupráce ISPO	16
Příloha 1. Kompletní přehled publikací za rok 2005	17

Institut pro srovnávací politologický výzkum (ISPO) vznikl jako platforma pro řešení výzkumného záměru Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky “Politické strany a reprezentace zájmů v soudobých evropských demokraciích (VZ MSM0021622407). Činnost institutu byla zahájena v lednu 2005.

Institut pro srovnávací politologický výzkum je pracoviště složené z předních vědců Fakulty sociálních studií, resp. kateder Politologie a Mezinárodních vztahů a evropských studií. Nositelem výzkumného záměru a ředitelem ISPO je rektor Masarykovy univerzity prof. PhDr. Petr Fiala, Ph. D.

1. Cíl a badatelský instrumentář ISPO

Cílem ISPO je zkoumání úlohy politických stran a dalších politických aktérů v procesu reprezentace zájmů v podmínkách víceúrovňové vlády. Pozornost badatelů je tedy věnována nejenom etablovaným politickým stranám, ale také širokému spektru zájmových skupin (jimiž mohou být odbory, církve, ekologická a sociální hnutí, média atd.).

Všichni výše zmínění aktéři působí a svou činnost vykonávají v několika politických rovinách (lokální, regionální, státní a evropská úroveň), které jsou do jisté míry propojené a vzájemně se ovlivňují. K výzkumu je pak třeba přistupovat s vícerozměrnou optikou tak, aby analýza byla schopná obsáhnout jevy spojené s tím, co odborníci nazývají víceúrovňovou vládou – multilevel governance. V důsledku vícerozměrnosti totiž dochází k dynamickým proměnám strukturních, komunikačních a organizačních vzorců politických aktérů i jejich vazeb.

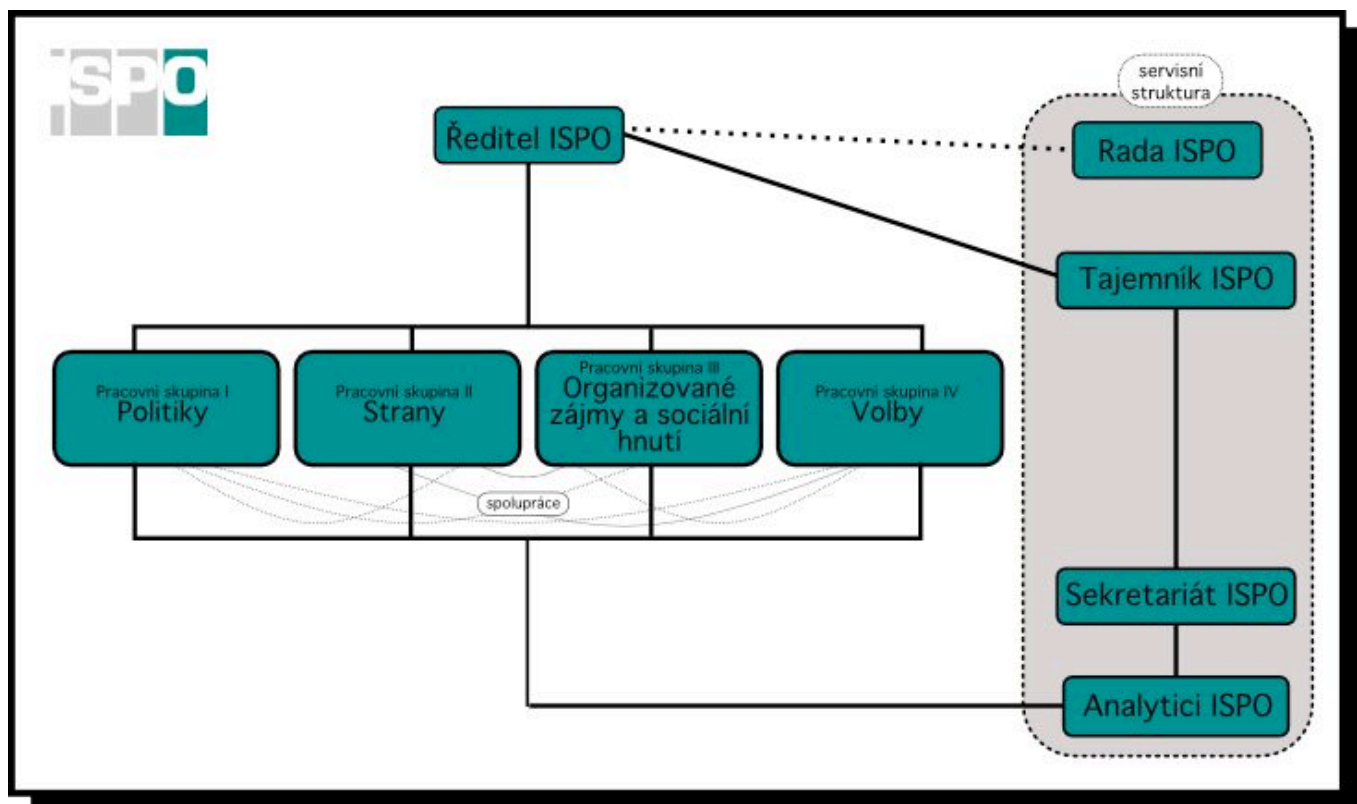
Je tedy patrné, že je rovněž nutné inovovat či rozšířit rejstřík konceptuálních a metodologických nástrojů, pomocí nichž dochází k analýze zkoumaných jevů. Je nutné modifikovat klasické pojetí systému politických stran (které je v současnosti vztaženo primárně spíše k národnímu kontextu) i jejich funkcí. Pojmový aparát teorie politických stran a politologických odvětví, soustřeďujících se na výzkum stran a stranických systémů, je zapotřebí rozšířit tak, aby byla možná efektivní deskripce, analýza a v neposlední řadě uspokojivá explanace těchto procesů (včetně jejich charakteru, dynamiky a důsledků).

Proces „vrstvení“ výkonu moci se (zejména v souvislosti s probíhajícími strukturálními a funkčními přeměnami) nevyhnul ani České republice, kde zatím ve srovnání se západoevropským politologickým výzkumem vykazuje původní „české bádání“ značných deficitů.

2. Struktura a vnitřní členění ISPO

V čele ISPO stojí ředitel, který při svém rozhodování o rámcovém směřování výzkumu má k dispozici poradní orgán - Radu ISPO. Poradním hlasem disponuje rovněž vědecký tajemník ISPO.

Samotné bádání je pak prováděno ve čtyřech vzájemně provázaných a spolupracujících skupinách. Pracovní skupiny se mohou opírat o činnost sekce analytiků, kteří připravují a zpracovávají podklady pro výzkum.

Obr. 1. Struktura ISPO

Ředitelem a předsedou Rady ISPO je rektor MU prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D. Ředitel má k dispozici poradní a výkonný orgán – Radu ISPO a vědeckého tajemníka ISPO.

Radu ISPO tvoří 9 členů, jimiž jsou prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D., doc. PhDr. Jan Holzer, Ph.D., PhDr. Lubomír Kopeček, Ph.D., doc. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D., PhDr. Stanislav Balík, Ph.D., PhDr. Vít Hloušek, Ph.D., Mgr. Roman Chytilík a Mgr. Jakub Šedo.

Funkci vědeckého tajemníka zastává Mgr. Roman Chytilík.

2.1. Pracovní skupina I: Politiky

V důsledku sílící evropské integrace se mění uspořádání a do jisté míry i charakter politických arén, ve kterých političtí aktéři působí. V důsledku těchto změn tak dochází k dynamické proměně politických stran a dalších zájmových skupin – mění se jejich struktura, vazby k voličům, objevují se nové komunikační a informační strategie.

Zvláštní pozornost je v rámci bádání věnována samozřejmě i zvyšujícímu se významu víceúrovňové vlády (evropská, státní, regionální a lokální úroveň) a roli politických aktérů v procesu zprostředkování zájmů na těchto úrovních.

Nedílnou součástí výzkumu je analýza policy v podmínkách víceúrovňového vládnutí. Víceúrovňovost totiž způsobuje multiplikaci procesů v rámci politických systémů. Multiplikovány jsou nejenom zájmy politických aktérů (dochází tedy k víceúrovňové a několikanásobné artikulaci a agregaci zájmů), ale i exogenní faktory, které na politické aktéry i politický systém jako celek působí.

vedoucí skupiny	doc. PhDr. Jan Holzer, Ph.D.
členové skupiny	JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D.
	JUDr. et Mgr. Ivo Pospíšil
	Mgr. Hubert Smékal
	Mgr. Tomáš Šmíd

Tab. 1. Členové pracovní skupiny I: Politiky

2.2. Pracovní skupina II: Strany

Činnost pracovní skupiny je primárně zaměřena na výzkum politických stran a stranických systémů ve státech EU a částečně i mimo ni. Důraz je kladen na výzkum vývoje a působení politických stran v daných systémech a to i s ohledem na europeizaci stran. Zkoumány jsou rovněž interakce mezi jednotlivými politickými aktéry na (různých) institucionálních úrovních.

Zkoumání evropského rozměru politických stran představuje badatelský problém a výzvu – nabízí se totiž otázka, zda lze evropské politické frakce považovat za „plnohodnotné“ politické strany, nebo k nim je třeba přistupovat jako k seskupením, která v sobě zahrnují národní politické strany? Tato otázka logicky směřuje k další otázce, a to zda lze hovořit o stranicko-politickém systému EU.

Vzorce pro fungování evropské roviny víceúrovňové vlády jsou odlišné od vzorců běžných na národních úrovních. Rozdílem je zejména pouze minimální vazba na voliče a fakt, že de facto

neexistují skutečné evropské volby. Europoslanci jsou voleni pouze na území národních států, kampaním dominují národní témata.

Pozornost je věnována i vlivu europeizace politických stran na podobu národních systémů politických stran, jejich zapojení do nadnárodních stranických struktur, stejně jako potenciálním změnám rolí národních a evropských politických stran jako zprostředkovatelů zájmů a aktérů v procesu posilování politické legitimacy evropských institucí.

Cílem této pracovní skupiny je tedy popsat a objasnit výše zmíněné procesy a poskytnout odpověď na otázku, jak jsou politická reprezentace a zprostředkování zájmů na evropské úrovni naplňovány.

vedoucí skupiny	PhDr. Vít Hloušek, Ph.D.
členové skupiny	prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.
	doc. PhDr. Jan Holzer, Ph.D.
	PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
	PhDr. Lubomír Kopeček, Ph.D.
	PhDr. Pavel Pšeja, Ph.D.
	Mgr. Petr Kaniok

Tab. 2. Členové pracovní skupiny II: Strany

2.3. Pracovní skupina III: Organizované zájmy a sociální hnutí

Pracovní náplní této pracovní skupiny je výzkum vývoje, proměn a současného stavu vybraných sektorů sociálních hnutí v České republice po roce 1989. Výzkum je zaměřen zejména na tato hnutí: odborové, environmentální, za práva žen, za lidská práva, za práva etnických menšin, za práva handicapovaných občanů, gay a lesbická hnutí, anarchistické hnutí, protiglobalizační hnutí. Součástí výzkumů je rovněž analýza a komparace jednotlivých zájmových skupiny, které jsou nositeli daného zájmu.

vedoucí skupiny	Ing. PhDr. Ondřej Císař, Ph.D.
členové skupiny	Mgr. Oldřich Krpec
	Mgr. Petr Tomáš, MA
	Mgr. Hana Vykoupilová

Tab. 3. Členové pracovní skupiny III: Organizované zájmy a sociální hnutí

2.4. Pracovní skupina IV: Volby

Badatelskou náplní čtvrté pracovní skupiny je analýza vlivu volebních systémů na reprezentaci zájmů politickými stranami v komparativní perspektivě v prostředí víceúrovňového vládnutí.

Cílem pracovní skupiny – vedle studia volebního chování a vlivů, které na ně působí – je vybudování kvalitní systematické datové základny volebních výsledků z celé Evropy, jež by umožňovala další prohloubení studia této problematiky, a povzbudit teoretickou a metodologickou diskusi o možnostech zkoumání a přístupů k dané problematice.

vedoucí skupiny	Mgr. Jakub Šedo
členové skupiny	Mgr. Roman Chytilík
	Mgr. Jakub Kylaoušek
	Mgr. Michal Pink

Tab. 4. Členové pracovní skupiny IV: Volby

3. Výsledky bádání – rok 2005

Výsledky vědecké činnosti ISPO jsou průběžně prezentovány na řadě (mezinárodních) konferencí a/nebo publikovány v odborných (impaktovaných či recenzovaných) časopisech a monografiích.

Součástí prezentace činnosti a výsledků badatelské snahy ISPO je provozování internetových stránek www.ispo.fss.muni.cz. Zde jsou zveřejňovány mj. konferenční příspěvky členů ISPO, oznámení o nových publikacích a dalších aktualitách, které mají vztah k činnosti ISPO.

Obr. 2. Náhled webových stránek ISPO

3.1. Pracovní semináře ISPO

Cílem pracovních seminářů je prezentovat dílčí výstupy ISPO mezi jednotlivými pracovními skupinami, ale i odborné veřejnosti, často za účasti předních zahraničních odborníků na danou tematiku. Semináře pak stimulují diskusi a napomáhají směřovat další výzkum, čemuž napomáhají "alternativní" pohledy účastníků semináře.

V průběhu roku 2005 ISPO pořádalo tři pracovní semináře, na kterých jednotliví členové prezentovali (dílčí) výsledky svého bádání. Jeden z pracovních seminářů byl ryze interního charakteru a byl nazván „*Politický a zájmový pluralismus v mnohaúrovňových systémech – teorie a přístupy*“ (květen 2005). Zaměření semináře - jak napovídá název - bylo především na otevření interní diskuse o teoreticko-metodologických otázkách týkajících se možných přístupů k výzkumu politických systémů/aktérů ve víceúrovňové perspektivě.

Zbývající dva semináře se konaly za účasti (zahraničních) hostů, odborníků na danou tematiku. V pořadí druhý seminář (listopad 2005) nesl název „*Evropská levice na prahu 21. století*“ a byl

zaměřena na diskusi o současném stavu a možném vývoji soudobých levicových stran. Seminář byl veden v angličtině a byl rozdělen do dvou tematických oblastí, z nichž první byla zaměřena na sociálnědemokratické strany a druhá na komunistické strany.

Semináře se kromě členů ISPO zúčastnili Søren Riishøj (Dánsko), Leszek Skiba (Polsko), Ladislav Cabada (Česká republika), Juraj Marušiak (Slovensko), Nikos Marantzidis (Řecko) a Michel Perottino (Česká republika).

Třetí seminář se uskutečnil rovněž v listopadu a byl nazván „*Reprezentace zájmů menšin v EU*“. Seminář svým zaměřením a skladbou hostů nabídl zajímavou příležitost pro vytvoření prostoru pro průnik akademického pohledu na diskutovanou problematiku s pohledem prakticko-politickým. Tomu napomohla i skladba hostů, kteří se semináře zúčastnili. Kromě členů ISPO pozvání přijali i členové vládního sektoru (Ivo Hartmann, Jan Jařab, Kateřina Jacques) a „akademičtí“ odborníci na problematiku menšin (Ivo Budil, Pavel Barša, Csaba Szaló a Marek Loužek).

Seminář tak svým obsahem a vyzněním přesáhl do aplikovaného výzkumu a přinesl zajímavé poznatky jak pro akademiky, tak pro „praktiky“.

3.1.2. ISPO na konferencích

Členové ISPO se v roce 2005 účastnili mnoha domácích i zahraničních konferencí. Pro ilustraci vybíráme čtyři konference, z nichž jedna byla domácí, tři mezinárodní. Jmenovitě se jednalo o konferenci ECPR v Budapešti (září 2005), „*Politologia w Polsce – stan badań i perspektywy*“ ve Wroclavi (říjen 2005), „*Dezentralisierung und Regionalisierung in Mittel- und Osteuropa*“ (listopad 2005) a „*Moravské vyrovnání z roku 1905: možnosti a limity národnostního smíru ve střední Evropě*“ (listopad 2005).

Konferenční příspěvky členů ISPO jsou přístupné z <http://ispo.fss.muni.cz/working-papers>.

3.2. Publikační činnost

3.2.1. Knižní publikace

Badatelské výsledky ISPO jsou publikovány v renomovaných a předních nakladatelstvích (CDK, Portál), která se věnují sociálně-vědní problematice. Publikace ISPO mají vysoce edukativní charakter a není výjimkou, že jsou zadávány jako povinná literatura na katedrách věnujících se výuce politologie po celé České republice.

Veškeré texty prochází recenzním řízením.

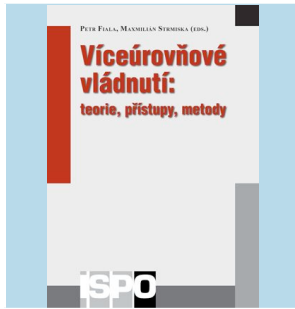
monografie	kapitoly v knihách	časopisecké články	ostatní výstupy
2	44	17	2

český nebo slovenský jazyk	ostatní jazyky
45	19

Tab. 5. Počet a jazyk publikací ISPO

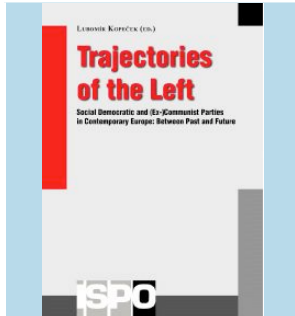
V roce 2005 byly vydány např. tyto publikace (kompletní seznam publikací členů ISPO viz Příloha 1):

	<p>Stranický systém České republiky: Politické strany a jejich vývoj 1989-1998</p> <p>Pšeja, Pavel</p> <p>lektor: doc. JUDr. Vojtěch Šimíček, Ph.D.</p>
	<p>Politické strany moderní Evropy</p> <p>Strmiska, Maxmilián – Hloušek, Vít – Kopeček, Lubomír – Chytilík, Roman</p> <p>lektor: PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D.</p>

Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody

Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián (eds.)

Trajectories of the Left

Kopeček, Lubomír (ed.)

lektor: doc. PhDr. Michal Kubát, Ph.D.

3.2.2. Časopisecké publikace

Výsledky bádání členů ISPO jsou průběžně prezentovány i v impaktovaných či recenzovaných časopisů: např. *Středoevropské politické studie* (www.cepsr.com), *Politologický časopis*, *Politologická revue* a *Osteuropa* (kompletní přehled publikací viz Příloha 1).

ISPO samotné začalo vydávat on-line časopis **Evropská volební studia** (*EVS*, ISSN 1801-6545, www.ispo.fss.muni.cz/evs), který má napomoci stimulovat debatu o volebních a stranických systémech a o možnostech zkoumání dané problematiky. EVS jsou koncipována jako pololetník; nutnou podmínkou pro přijetí textu k publikaci je recenzní řízení.

3.3. Výsledky interního auditu Masarykovy univerzity pro rok 2005

Výzkumný záměr “Politické strany a reprezentace zájmů v soudobých evropských demokraciích” byl na konci roku 2005 podroben internímu auditu Masarykovy univerzity. Výsledek je pro ISPO, jako pro platformu k řešení výzkumného záměru, více než pozitivní.

Auditor konstatoval soulad předkládaných výstupů s plánem, který byl deklarován při předložení návrhu výzkumného záměru. Texty členů ISPO publikované v průběhu roku 2005 označil za nadprůměrné (kvalitou i kvantitou), a to dokonce i v mezinárodním měřítku:

Obsahová úroveň textů je v souhrnu velmi vysoká. Řešitelský tým nabídl zcela zásadní monografii co do rozsahu i obsahu (pozn. jedná se o publikaci

“Politické strany moderní Evropy”), dva další monografické texty, jež česká politologická obec dosud postrádala a anglický sborník, jenž nabízí přínostné informace i v mezinárodní perspektivě. Významným přínosem je rovněž založení odborného časopisu v anglickém jazyce, jenž rozvíjí volební studia a kvantitativní metody v politické vědě, sféry dosud spíše opomíjené.

Kladně hodnoceno bylo rovněž navázání spolupráce s domácími i zahraničními pracovišti a zapojení mladých pracovníků, kteří tvoří de facto celý řešitelský tým.

Závěrem hodnotitel konstatuje, že první rok trvání výzkumného záměru přinesl *vynikající, částeně pak vysoce nadprůměrné výsledky*, a to jak v domácím, tak i v mezinárodním společenskovedním kontextu.

Lze říci, že jak v rozsahu, tak v odpovídající kvalitě řešitelský tým zcela naplnil cíle nastíněné v projektu VZ, v některých aspektech je již v prvním roce řešení překonal.

4. Pedagogická činnost ISPO

Vědecká činnost ISPO se promítá i do výuky (nejen) na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Publikace a texty, jejichž jsou členové ISPO autory, se často stávají součástí povinné literatury v kurzech s příslušným zaměřením (viz např. publikace Politické strany moderní Evropy) na většině kateder politologie v České republice.

Současně tak dochází k prezentaci nejnovějších badatelských poznatků v rámci prezenčních přednášek na katedře politologie FSS MU. Do výuky jsou začleňovány jak nové empirické poznatky, tak nové metodologické přístupy ke zkoumané problematice.

V jarním semestru akademického roku 2004/2005 členové ISPO vedli celkem devět bakalářských a čtyři magisterské diplomové práce, které tematicky korespondovaly z výzkumným záměrem. V podzimním semestru akademického roku 2005/2006 to pak byly čtyři bakalářské a devět magisterských diplomových prací s příslušnou tematikou.

autor	téma
Benešová Věra	Postoj českých politických stran k Evropské unii a evropské integraci
Dostál Vratislav	Komparace KDU-ČSL a KDH - jejich systémová pozice v stranicko-politických soustavách České a Slovenské republiky od roku 1989 do současnosti
Holomek Ondřej	Volby ve Walesu v roce 2003
Olehlová Ilona	Vládní koalice a vládnutí na Slovensku mezi lety 1994 - 1998
Palaščík Jan	Teorie koalic a koalice v ČR
Pelegrinová Lenka	Hnutie za demokratické Slovensko - volebný program 1994 a jeho realizácia vo vládnej praxi
Švancara Jan	Vztahy Junáka a KSČ v letech 1945-1948
Zachová Markéta	Švédská Sociálně demokratická strana
Zondlak Jiří	Evropská národní fronta

Tab. 6. Bakalářské diplomové práce vedené členy ISPO v JS ak. roku 2004/05 (obhájené v červnu 2005)

autor	téma
Habáň Martin	Belgické politické strany a jejich postoje k evropskému integračnímu procesu
Lipšaj Marek	Dánský stranický systém v letech 1945 - 1982
Palovský Tomáš	Europeizace polských politických stran
Valterová Aneta	Zájmové skupiny v politickém systému Norska

Tab. 7. Magisterské diplomové práce vedené členy ISPO v JS ak. roku 2004/05 (obhájené v červnu 2005)

autor	téma
Buřilová Jana	Slovenská demokratická a křesťanská unie (SDKÚ)
Duroň Jaroslav	Politika ČSSD ve zdravotnictví
Kneblová Eva	Pokusy o zákaz KSČ (KSČM) a zákaz propagace komunismu po roce 1989
Spáč Peter	Regionálne voľby 2005 v Nitrianskom kraji

Tab. 8. Bakalářské diplomové práce vedené členy ISPO v PS ak. roku 2005/06 (obhájené v lednu 2006)

autor	téma
Belko Marián	Financovanie politických strán na Slovensku
Čaloud Dalibor	Smíšené vs. poměrné personalizované volební systémy: stejná nebo různá kategorie?
Foral Jiří	KDU-ČSL jako člen stranické rodiny křesťanských demokratů
Jílková Marie	Reflexe tématu rovných příležitostí v politice KDU-ČSL
Kubín Daniel	Postoje relevantních politických stran k reformě armády ČR po roce 1989
Magálová L'ubomíra	Transparency International Slovensko
Mičíková Pavla	Politika ochrany spotřebitele v České republice
Tůma Vladimír	Občanská koalice Nádraží v centru - případová studie organizace kampaně k referendu o poloze rekonstrukci Brněnského hlavního nádraží
Val'ko Josef	Vývoj, účinky volebního systému na Slovensku a možnosti jeho optimalizácie

Tab. 9. Magisterské diplomové práce vedené členy ISPO v PS ak. roku 2005/06 (obhájené v lednu 2006)

5. Mezinárodní spolupráce ISPO

ISPO chce postupně navazovat vztahy s podobně zaměřenými organizacemi v zahraničí. Cílem je vybudování sítě kontaktů, které umožní a usnadní výměnu informací mezi jednotlivými pracovišti, čímž se vytvoří podmínky pro možnou mezinárodní spolupráci při přípravě a řešení nejrůznějších (mezinárodních) projektů.

V roce 2005 bylo ISPO začleněno do databáze *GESIS Service Agency Eastern Europe*. Hlavním cílem GESIS je podpora sociálněvědního výzkumu. K činnostem prováděným GESIS patří zejména vybudování a nabídka informačních databází či katalogů shromažďujících údaje o sociálněvědní literatuře a výzkumným aktivitám. Současně GESIS také archivuje a dává k dispozici údaje z nejrůznějších sociálněvědních průzkumů.

University Association for Contemporary European Studies

(GESIS)

<http://www.gesis.org/>

PŘÍLOHA 1. KOMPLETNÍ PŘEHLED PUBLIKACÍ ZA ROK 2005

- Balík, Stanislav. Communist Party of Bohemia and Moravia and its Attitude towards own history. In Kopeček, Lubomír. Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK a ISPO, 2005. od s. 140-149, 9 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Balík, Stanislav. Institucionální stránka krajské politiky. In Balík, Stanislav - Kyloušek, Jakub. Krajské volby v České republice 2004. Brno: MPÚ, 2005. od s. 13-27, 15 s. ISBN 80-210-3880-2.
- Balík, Stanislav. Krajské volby 2004 mikroanalýza okresu Šumperk. Středoevropské politické studie, Brno: MPÚ, VII., 1, od s. 26-44, 19 s. ISSN 1212-7817. 2005.
- Balík, Stanislav. Metodologie výzkumu komunální politiky. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 163-175, 13 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Balík, Stanislav. Modely exekutivních koalic na komunální úrovni. In Dančák, Břetislav - Fiala, Petr - Hloušek, Vít. Evropeizace nové téma politologického výzkumu. Brno: MPÚ, 2005. od s. 26-39, 14 s. ISBN 80-210-3865-9.
- Cabada, Ladislav. Slovenian United List of Social Democrats: Post-Communist or/and Post-modern Political Party? In Kopeček, Lubomír. Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK, 2005. od s. 150-164, 15 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Chytilík, Roman. České senátní volby. Podněty, výsledky, alternativy. In Dančák, Břetislav - Fiala, Petr - Hloušek, Vít. Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. Brno: MPÚ, od s. 105-115, 11 s. ISBN 80-210-3865-9.
- Chytilík, Roman. Nacionalizace stranických systémů, teritoriální homogenita a srovnávací politologie. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 25-38, 14 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Císař, Ondřej. Evropeizace a obhajoba zájmů: základy analytického rámce. Eds. Břetislav Dančák, Petr Fiala, Vít Hloušek. In Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. Brno: MPÚ, 2005. od s. 54-71, 18 s. ISBN 80-210-3865-9.
- Císař, Ondřej. Filosofické základy studia politického pluralismu. Politologický časopis, Brno: MPÚ, 12, 2, od s. 201-212, 12 s. ISSN 1211-3247. 2005.
- Císař, Ondřej. The Left in the Beginning of the 21st Century. In Kopeček, Lubomír. Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK, 2005. od s. 11-28, 17 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Eibl, Otto - Chytilík, Roman - Zatloukalová, Irena. Webové stránky Institutu pro srovnávací politologický výzkum. 2005.
- Fiala, Petr - Holzer, Jan - Strmiska, Maxmilián. Politický a zájmový pluralismus v mnohaúrovňových systémech - teorie a přístupy. 2005.
- Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 5-6, 2 s. ISBN 80-7325-074-8.

- Habáň, Martin. Belgické politické strany a jejich postoje k evropskému integračnímu procesu. Středoevropské politické studie, Brno: MPÚ, VI, 2/3, od s. 188-206, 18 s. ISSN 1212-7817. 2005.
- Habáň, Martin. Karlovarský kraj. In Balík, Stanislav - Kyloušek, Jakub. Krajské volby v České republice 2004. Brno: MPÚ, 2005. od s. 72-85, 14 s. ISBN 80-210-388.
- Habáň, Martin. Plzeňský kraj. In Balík, Stanislav - Kyloušek, Jakub. Krajské volby v České republice 2004. Brno: MPÚ, 2005. od s. 58-71, 14 s. ISBN 80-210-388.
- Habáň, Martin. Ústecký kraj. In Balík, Stanislav - Kyloušek, Jakub. Krajské volby v České republice 2004. 1. vyd. Brno: MPÚ, 2005. od s. 86-99, 14 s. ISBN 80-210-388.
- Havlík, Vlastimil. Dánsko i nadále ve znamení pravice - parlamentní volby 2005. on-line Středoevropské politické studie, VI, 2-3, od s. 313-321, 9 s. ISSN 1212-7817. 2005.
- Havlík, Vlastimil. Euroskeptické politické strany v Dánsku. In Dančák, Břetislav - Fiala, Petr - Hloušek, Vít. Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. Brno: MPÚ, 2005. od s. 96-105, 10 s. ISBN 80-210-3865-9.
- Hloušek, Vít - Poláčková, Klára. Volby do Evropského parlamentu 2004 v Rakousku a rakouské politické strany. Středoevropské politické studie, Brno: MPÚ Brno, VII, 1, od s. 1-12, 12 s. ISSN 1212-7817. 2005.
- Hloušek, Vít. "Habsburská" tradice, demokratizace střední Evropy a její kritické body. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno : ISPO a CDK, 2005. od s. 7-24, 18 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Hloušek, Vít. Austrian Social Democracy - Tradition and Adaptation to Changed Role on the Threshold of the Third Millenium. In Kopeček, Lubomír. Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK a ISPO, 2005. od s. 29-57, 29 s. Comparative Political Science. ISBN 80-7325-078-0.
- Hloušek, Vít. Stále ve znamení continuity? Stranický systém Švýcarska. Politologická revue, Praha: Česká společnost pro politické vědy, XI, 2, od s. 57-73, 17 s. ISSN 1211-0353. 2005.
- Hloušek, Vít - Kopeček, Lubomír: Cleavages in Contemporary Czech and Slovak Politics: between Persistence and Change. Working paper, <http://ispo.fss.muni.cz/paper-01>
- Kalyvas, Stathis - Marantzidis, Nikos. Communism Dualism: The Greek Communist Parties after the Collapse of Communism. In Kopeček, Lubomír. Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK a ISPO, 2005. od s. 81-108, 28 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Kaniok, Petr. Euroskepticismus a Evropský parlament. Politologický časopis, Brno: MPÚ, 12, 4, od s. 416-430, 14 s. ISSN 1211-3247. 2005.
- Kaniok, Petr. Měkký a tvrdý euroskepticismus: dva projevy téhož? Politologický časopis, Brno: MPÚ, 12, 2, od s. 152-163, 12 s. ISSN 1211-3247. 2005.
- Kaniok, Petr. Opozice k evropské ústav: past pro euroskepticismus. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 201-213, 14 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Kaniok, Petr. Vznik Červnové kandidátky jako důsledek tendencí švédské evropské debaty. In Dančák, Břetislav - Fiala, Petr - Hloušek, Vít. Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. Brno: MPÚ, 2005. od s. 134-144, 13 s. ISBN 80-210-3865-9.

- Kopeček, Lubomír - Chytilík, Roman. Slovakia. In Harper, F. J. (ed.): Trade Unions of the World. London: John Harper Publishing, 2005. od s. 303 - 305, 3 s. ISBN 0-9543811-5-7.
- Kopeček, Lubomír. Comparison of Left Parties in Central Europe. Some Causes of Different Successfulness. In Kopeček, Lubomír (ed.): Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK a ISPO, 2005. od s. 109-117, 9 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Kopeček, Lubomír. Preface: Political Left in Contemporary Europe. In Kopeček, Lubomír (ed.): Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK, 2005. od s. 7 - 10, 4 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Kopeček, Lubomír. Stranická rodina - rozdíly v jejím vymezení a práce s ní v podmínkách postkomunistické střední Evropy. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. 1. vyd. Brno: CDK, 2005. od s. 39-44, 6 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Kopeček, Lubomír. The European Left at the Beginning of the 21st Century. 2005.
- Krpec, Oldřich. Ekonomika a hospodářská politika České republiky v roce 2004. Politika v České republice, Brno: MPÚ, 2005, 2005, od s. x, x s. 2005.
- Krpec, Oldřich. Konstituování národních zájmů. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 73-93, 20 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Krpec, Oldřich. Polityka gospodarcza Republiki Czeskiej (1991 - 2003). In Bernard, J. Albin - Walenty, Baluk. Europa Srodkowa - dekada transformacji. Republika Czeska. Wroclaw: Arboretum, 2005. od s. 91-111, 20 s. ISBN 83-60011-17-6.
- Kyloušek, Jakub. Volební mikroanalýza v českém prostředí. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 136-147, 12 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Mareš, Miroslav - Chytilík, Roman. Reprezentace zájmů menšin v EU. 2005.
- Mareš, Miroslav. Metodologie výzkumu politických stran na evropské úrovni. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 176-186, 10 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Mareš, Miroslav. Reformists versus dogmatists. The analysis of the internal party conflict inside the KSČM. In Kopeček, Lubomír (ed.): Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK, 2005. od s. 130-139, 9 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Mareš, Miroslav. Soudobá stranickopolitická reprezentace eurokomunismu. In Dančák, Břetislav - Fiala, Petr - Hloušek, Vít. Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. 1. vyd. Brno: MPÚ, 2005. od s. 263-271, 8 s. ISBN 80-210-3865-9.
- Marušiak, Juraj. Smer - From Pragmatism to Social Democracy? Seeking Identity. In Kopeček, Lubomír. Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. 1. vyd. Brno :CDK, 2005. od s. 165-178, 13 s. ISBN 80-7325-078-0. Císař, Ondřej. Sociální hnutí, nevládní organizace a zájmové skupiny ve víceúrovňové struktuře EU: přístup ke studiu. Eds. Petr Fiala, Maxmilián Strmiska. In Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 214-231, 18 s. ISBN 80-7325-074-8.

- Pečínka, Pavel. Grün- und Umweltpolitik nach 1989. Ost-West-Gegeninformationen, Graz: Abteilung für Südosteuropäische Geschichte, 17, 3, od s. 43-48, 5 s. ISSN 1812-609X. 2005.
- Pečínka, Pavel. Grüne Bande. Die tschechischen Grünen zwischen Prag und Brüssel. Osteuropa, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Osteuropakunde, 55, 12, od s. 43-53, 10 s. ISSN 0030-6428. 2005.
- Pečínka, Pavel. Odstíny české zelené politiky po roce 1989. Politologický časopis, Brno: MPÚ, Ročník XII, 4, od s. 471-481, 10 s. ISSN 1211-3247. 2005.
- Pečínka, Pavel. Zelená mozaika pod drobnohledem. Výzkum počáteční vývojové fáze západoevropských zelených (od konce 70. do začátku 90. let) a českých zelených (od 90. let do r. 2005). In Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 45-61, 16 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Pečínka, Pavel. Zelenání proevropské liberální pravice. Politologická revue, Praha: Česká společnost pro politické vědy, Ročník XI, 2, od s. 226-261, 35 s. ISSN 1211-0353. 2005
- Perottino, Michel. Change and Continuity of the French Communist Party. In Kopeček, Lubomír. Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK a ISPO, 2005. od s. 68-81, 13 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Pink, Michal. Francouzské referendum v květnu 2005. Politologický časopis, Brno: MPÚ, XII, 4, od s. 482-499, 17 s. ISSN 1211-3247. 2005.
- Pospíšil, Ivo. Národnostní otázka a evropská integrace: úvodní poznámky k výzkumu. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 93-109, 16 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Pospíšil, Ivo. Utváření politického systému v Estonsku. Příklad napětí mezi institucionálním rámcem a dynamikou tranzice. Banská Bystrica: Čižmár-Partner, 2005. 80 s. ISBN 80-89183-17-4.
- Prudíková, Dana. Francouzské politické strany a evropská integrace. Středoevropská politická studia, Brno: MPÚ, 7, 2-3, od s. 162-187, 26 s. ISSN 1212-7817. 2005.
- Pšeja, Pavel. Některé otázky výzkumu politických stran České republiky. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 242-253, 12 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Pšeja, Pavel. Stranický systém České republiky. Politické strany a jejich vývoj 1989-1998. Brno: CDK, 2005. 201 s. ISBN 80-7325-069-1.
- Riishoj, Soren. Danish Social Democrats - "traditionalists" versus "modernizers". In Kopeček, Lubomír. Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK, 2005. od s. 58-67, 10 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Schubert, Klaus - Blank, Florian. Výzkum politického pole ve Spolkové republice Německo: přijetí a stav výzkumu. Politologický časopis, Brno: MPÚ, 12, 3, od s. 284-293, 10 s. ISSN 1211-3247. 2005.
- Šedo, Jakub. Přenos kvantitativních metod výzkumu výstup volební soutěže do odlišných regionálních podmínek - případ stability a stabilizace systémů politických stran v postkomunistických zemích Evropy. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 121-135, 15 s. ISBN 80-7325-074-8.

- Skiba, Leszek. The People, the Programme and the Governments of the Democratic Left Alliance (SLD). In Kopeček, Lubomír. Trajectories of the Left. Social Democratic and (Ex-)Communist Parties in Contemporary Europe: Between Past and Future. Brno: CDK, 2005. od s. 118-129, 12 s. ISBN 80-7325-078-0.
- Smekal, Hubert. Europeanizace práva. In Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. Brno: MPÚ, 2005. od s. 344-364, 21 s. ISBN 80-210-3865-9.
- Smekal, Hubert. The Impact of the "European Constitution" on the National Political and Legal Systems. Politologický časopis, Brno: Masarykova univerzita, 12, 2, od s. 224-235, 12 s. ISSN 1211-3247. 2005.
- Smekal, Hubert. Výzkum evropské integrace a „evropská ústava“ jako impuls pro jeho další vývoj. In Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 187-200, 267 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Šmíd, Tomáš. Možnosti a limity výzkumu organizovaných zájmů v Ruské federaci. In Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 62 - 72, 10 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Strmiska, Maxmilián - Hloušek, Vít - Kopeček, Lubomír - Chytilík, Roman. Politické strany moderní Evropy. Analýza stranicko-politických systémů. Praha: Portál, 2005. 727 s. Politologie. ISBN 80-7367-038-0.
- Strmiska, Maxmilián. Stranické systémy a víceúrovňové teritoriálně-politické pluralismy - několik poznámek k jejich pojetí a rozboru. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 232-241, 10 s. ISBN 80-7325-074-8.
- Vykoupilová, Hana. Eurofederalismus v politice evropských politických stran. In Dančák, Břetislav - Fiala, Petr - Hloušek, Vít. Evropeizace - Nové téma politologického výzkumu. Brno : IIPS, 2005. od s. 400-409, 9 s. ISBN 80-210-3865-9.
- Vykoupilová, Hana. Eurofederalist Organizations And Their Interest Assertion From Policy Analysis Point of View. In Papanikos, Gregory T. International Research on Global Affairs. Athens: ATINER, 2005. od s. 169-178, 9 s. ISBN 960 - 88672-4-X.
- Vykoupilová, Hana. K problematice výzkumu evropského federalismu a evropských politických stran. In Fiala, Petr - Strmiska, Maxmilián. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005. od s. 254-264, 10 s. ISBN 80-7325-07.